

Arbetslivskommissionen för chefskap inom produktion, teknisk planering och produktutvecklingsarbete, lägesbild 2025

ANTALET AVLAGDA EXAMINA, EXAMENSDELAR OCH KOMPETENSOMRÅDEN

ANTALET EXAMINA

Grundexamen i teknisk planering (GE): 210 st.
Specialyrkesexamen i chefskap inom produktion (SYE): 318 st.
Specialyrkesexamen i produktutvecklingsarbete (SYE): 1 290 st.

ANTAL EXAMENSDELAR

GE i teknisk planering: 2 208 st.
SYE i chefskap inom produktion: 960 st.
SYE i produktutvecklingsarbete: 3 927 st.

GE I TEKNISK PLANERING
**Gemensamma
examensdelar (GED):**
2024 591 examina
2025 654 examina

**Lokala
examensdelar:**
66 st.

GE I TEKNISK PLANERING

Examensbenämning:
Planeringsassistent 210 st.

SYE I CHEFSKAP INOM PRODUKTION

Examensbenämning:
Arbetsledare 288 st.
Uppgift saknas 27 st.

SYE I PRODUKTUTVECKLINGSARBETE

Inget kompetensområde. Ingen examensbenämning.

ANTALET AVLAGDA EXAMINA, EXAMENSDELAR OCH KOMPETENSOMRÅDEN

Reflektioner

Antal avlagda examina

- Antalet avlagda specialyrkesexamina i produktutvecklingsarbete har minskat med cirka 200 jämfört med 2024.
- Antalet avlagda specialyrkesexamina i chefskap inom produktion har minskat med cirka en tredjedel jämfört med föregående år.
- Antalet avlagda hela examina i teknisk planering har ökat med cirka 11 procent jämfört med föregående år.

Antal avlagda examensdelar

- Inom teknisk planering har antalet studerande som endast avlagt examensdelar ökat från 114 till 132. Även antalet avlagda examensdelar har ökat. En orsak till detta kan vara att läroanstalterna har erbjudit företag läroavtal för enskilda examensdelar. För studerande som avbryter sina studier försöker man ofta få någon examensdel färdig före avbrottet, vilket därmed också påverkar antalet examensdelar.
- I specialyrkesexamen i chefskap inom produktion har examensdelar tills vidare fortfarande avlagts i liten utsträckning utan examensmål.

Antal avlagda kompetensområden

- Examina inom chefskap inom produktion, teknisk planering och produktutvecklingsarbete har inga kompetensområden.

Övriga reflektioner

- Vilka delar av grundexamen i teknisk planering som avläggs beror i hög grad på vilken sektor de lokala företagen är verksamma inom (stora fritt valbara examensdelar).
- GE i teknisk planering är en utmanande examen som det är svårt att få praktikplatser för. De studerande som kommer via gemensam ansökan får kanske inte tillräckligt med information om examen. Ibland rekommenderar studiehandledarna examina för studerande som "trivs framför datorn och tycker om att spela". Detta leder till många branschbyten under det första året.

Arbetslivskommissionen för chefskap inom produktion, teknisk planering och produktutvecklingsarbete, lägesbild 2025

ANORDNANDE AV EXAMINA		ANORDNANDE AV EXAMINA Reflektioner	
ANORDNARTILLSTÅND ST.		SPRÅKEN PÅ AVLAGDA EXAMINA	Språklig och geografisk täckning samt fördelning av prestationer • SYE i produktutvecklingsarbete avläggs endast på finska. Utbildning ordnas jämnt på olika håll i landet. • Av specialyrkesexamen i chefskap inom produktion har under 1 procent avlagts på svenska, vilket är mindre än 2024, då andelen var 2,5 procent. Tyngdpunkten i antalet prestationer ligger i Nyland och Egentliga Finland, men utbildning ordnas heltäckande i hela landet. • Grundexamen i teknisk planering avläggs endast på finska. Utbildning ordnas huvudsakligen på syd- och västkusten. Det väcker uppmärksamhet att det finns 54 anordnartillstånd men endast 19 aktiva anordnare. Antalet aktiva anordnare har ökat med två sedan 2024. • Det är värt att notera att det inte har ordnats examina på engelska i de examina som hör till kommissionens område. • Ur föregående lägesbild 2024: Kommissionen anser att anordnartillstånd på engelska och svenska borde beviljas för dessa examina. • De läroanstalter som deltar i försöket med verksamhetsstyrning bör ges möjlighet att ordna examina även på engelska.
GE i teknisk planering: 54 SYE i chefskap inom produktion: 33 SYE i produktutvecklingsarbete: 29			
AKTIVA ANORDNARE			
GE i teknisk planering: 19 st. SYE i chefskap inom produktion: 24 (+12) st. SYE i produktutvecklingsarbete: 19 (+17) st.			
ICKE-AKTIVA ANORDNARE ST. (som har anordnartillstånd)			
GE i teknisk planering: 35 SYE i chefskap inom produktion: 9 SYE i produktutvecklingsarbete: 10			

Arbetslivskommissionen för chefskap inom produktion, teknisk planering och produktutvecklingsarbete, lägesbild 2025

KVALITET PÅ GENOMFÖRANDET AV YRKESPROV OCH BEDÖMNINGEN AV KUNNANDE

Fördelning av platserna för yrkesprov

GE I TEKNISK PLANERING

Arbetsplats 38 %
Läroanstalt 42,5 %
Arbetsplats + läroanstalt 5,4 %
Uppgift saknas 14 %

SYE I CHEFSKAP INOM PRODUKTION

Arbetsplats 96,1 %
Uppgift saknas 3,9 %

SYE I PRODUKTUTVECKLINGSARBETE

Arbetsplats 90,3 %
Läroanstalt 0,7 %
Arbetsplats + läroanstalt 0,1 %
Uppgift saknas 9 %

Reflektioner över fördelningen av prestationsplatser

- Antalet yrkesprov inom grundexamen i teknisk planering som genomförs på arbetsplatser har ökat något jämfört med föregående år (10 procent), och yrkesproven vid läroanstalter har minskat. Det fortfarande rätt låga antalet yrkesprov som avläggs på arbetsplatser torde bland annat bero på att det utförs mycket distansarbete på planeringsbyråer, vilket gör det svårare att få praktikplatser. Lågkonjunkturen inom byggbranschen har fortsatt, och även detta har ytterligare försämrat situationen. Antalet "Uppgift saknas" har minskat, men är fortfarande för högt.
- Yrkesproven i specialyrkesexamen i chefskap inom produktion genomförs i praktiken alltid på arbetsplatser. Antalet "Uppgift saknas" har minskat ytterligare och deras andel är endast marginell.

Reflektioner kring yrkesprov som ordnas vid läroanstalter

- När det gäller GE i teknisk planering har läroanstalterna ofta modern utrustning, såsom 3D-skrivare och verktyg för 3D-skanning, som arbetsplatserna ofta inte har.
- Yrkesprov i SYE i chefskap inom produktion utförs inte vid läroanstalterna. Alla yrkesprov genomförs på arbetsplatser.
- En mycket liten del av yrkesproven i specialyrkesexamen i produktutvecklingsarbete genomförs vid läroanstalter. Största delen av yrkesproven avläggs genom läroavtal.

Reflektioner kring utbildningsanordnarnas utvecklingsobjekt och goda praxis

- Kvaliteten på registreringarna behöver förbättras, så att antalet poster med "Uppgift saknas" för genomförandet av yrkesprov minskar.
- Smidiga processer och arbetslivsorientering har ofta lyfts fram som styrkor vid besöken.
- Både under besöken och i responsen har introduktionen av arbetsplatshandledarna lyfts fram som ett utvecklingsobjekt.

Arbetslivskommissionen för chefskap inom produktion, teknisk planering och produktutvecklingsarbete, lägesbild 2025

KVALITET PÅ GENOMFÖRANDET AV YRKESPROV OCH BEDÖMNINGEN AV KUNNANDE

Bedömning av kunnande och förverkligande av tvåpartsbedömningen i yrkesinriktade examensdelar

GE I TEKNISK PLANERING
Lärare och representant för arbetslivet
(tvåpartsbedömning) 48,8 %
Uppgift saknas 0,2 %

SYE I CHEFSKAP INOM
PRODUKTION
Lärare och representant för arbetslivet
(tvåpartsbedömning) 95,5 %
Uppgift saknas 0,3 %

SYE I PRODUKTUTVECKLINGSARBETE
Lärare och representant för arbetslivet
(tvåpartsbedömning) 86,3 %
Uppgift saknas 0,5 %

VITSORD I BEDÖMNING AV KUNNANDE INOM YRKESUTBILDNINGEN

GE I TEKNISK PLANERING
Medeltal 4,0*
Yrkesinriktad examensdel 4,2
Gemensam examensdel 3,8
(nationellt medeltal 3,7)
*Medeltalen beräknas med skyddade tal.

Reflektion kring förverkligandet av tvåpartsbedömningen

- I specialyrkesexamen i chefskap inom produktion och specialyrkesexamen i produktutvecklingsarbete har tvåpartsbedömningen nått nästan full nivå.
- I GE i teknisk planering strävar man efter/måste ordna undervisning och yrkesprov i vissa examensdelar i skolan på grund av få praktikplatser.
- Vid vissa läroanstalter har lärarna också fått anvisningar om att bedömningsbeslutet ska fattas av två lärare, om ett yrkesprov som genomförts på arbetsplatsen kompletteras vid läroanstalten.
- Enligt Utbildningsstyrelsens anvisningar ska bedömningsbesluten i regel fattas genom tvåpartsbedömning, även om yrkesprovet genomförs vid läroanstalten. Kommissionen uppmanar utbildningsanordnarna att fästa uppmärksamhet vid föreskrifterna.

KVALITET PÅ GENOMFÖRANDET AV YRKESPROV OCH BEDÖMNINGEN AV KUNNANDE		
Responsenkäter (svarsskala 1–5)	ResponsReflektioner	
STUDERANDERESPONSENS AVSLUTANDE ENKÄT, YRKESPROV GE i teknisk planering 4,5 SYE i chefskap inom produktion 4,7 SYE i produktutvecklingsarbete 4,7 (nationellt medeltal 4,5) RESPONS FRÅN ARBETSPLATSHANDLEDAREN GE i teknisk planering 4,3 SYE i chefskap inom produktion 4,4 SYE i produktutvecklingsarbete 4,3 (nationellt medeltal 4,2) ARBETSPLATSRESPONS GE i teknisk planering 4,1 SYE i chefskap inom produktion 4,4 SYE i produktutvecklingsarbete 4,2 (nationellt medeltal 4,2)	Studeranderespons • De som avlagt GE i teknisk planering är mycket nöjda med yrkesproven och genomförandet och bedömningen av dem, och nöjdheten har förbättrats ytterligare. • I SYE i chefskap inom produktion är responsen för yrkesproven på hög nivå. • De som avlagt specialyrkesexamen i produktutvecklingsarbete är mycket nöjda med yrkesproven samt med hur de genomförs och bedöms. Respons från arbetsplatshandledaren • Responsen från arbetsplatshandledarna inom GE i teknisk planering har förbättrats och ligger på en hög nivå. • I SYE i produktutvecklingsarbete och SYE i chefskap inom produktion ligger nöjdheten på en hög nivå och har förbättrats något sedan 2024.	Arbetsplatsrespons • Poängen i arbetsplatsenkäten för grundexamen i teknisk planering har förbättrats från 3,89 till 4,1. • I SYE i chefskap inom produktion har poängen i arbetsplatsenkäten varit oförändrad jämfört med 2024 (4,1). • I SYE i produktutvecklingsarbete är poängen i arbetsplatsenkäten 4,2. Allmänna reflektioner • Arbetsplatsresponsen kan riktas till personer som i praktiken inte står nära genomförandet av utbildningen. Därför kan bedömningen vara svår, och detta kan påverka vitsordet.

EXAMENSGRUNDERNAS OCH EXAMENSSTRUKTURENS FUNKTION

Reflektioner kring hur examensgrunderna motsvarar arbetslivet, hur de fungerar och om examensstrukturen

GE i teknisk planering

- I examensgrunderna betonas att yrkesproven ska genomföras på arbetsplatsen, men arbetslivets kännedom om examen och detta "krav" är svag, och det är mycket svårt att få praktikplatser.
- Den tekniska utvecklingen (bl.a. artificiell intelligens, robotik och automation) framskrider i olika takt på arbetsplatserna, vilket gör att motsvarigheten till arbetslivet är varierande. I synnerhet utvecklingen inom artificiell intelligens kan få till och med betydande konsekvenser för denna examen redan under de närmaste åren.

SYE i chefskap inom produktion

- Examensgrunderna har upplevts fungera väl.

SYE i produktutvecklingsarbete

- Examensgrunderna har upplevts fungera väl.

Reflektioner

- Ändring av begränsningen från 35 kp till 60 kp för de valfria examensdelarna i GE i teknisk planering gör det möjligt att utexaminera studerande trots att det finns få utbildningsavtalsplatser och trots lågkonjunkturen.
- I SYE i chefskap inom produktion infördes nya examensdelar i augusti 2025.

Arbetslivskommissionen för chefskap inom produktion, teknisk planering och produktutvecklingsarbete, lägesbild 2025

KÄLLOR

Bakgrund

Arbetslivskommissionen har utarbetat en lägesbild av kvaliteten på genomförandet av yrkesprov och bedömning av kunnande i examina inom sitt område.

Till arbetskommissionernas uppgifter hör att årligen producera information om kvaliteten på genomförandet av yrkesprov och bedömningen av kunnandet inom den egna branschen (Statsrådets förordning om yrkesutbildning 673/2017).

Källor som arbetslivskommissionen använder

Arbetslivskommissionen har haft tillgång till Utbildningsförvaltningens statistiktjänst www.vipunen.fi. De kvantitativa uppgifterna (anordnartillstånd, prestationsuppgifter, responsuppgifter m.m.) har hämtats i januari 2026. Uppdateringar som gjorts i Vipunen efter det har inte förts in i lägesbilden.

De examina som är i övergångsperioden ingår inte i de kvantitativa uppgifterna. I utbildningsanordnarnas anordnartillstånd bestäms utbildningsanordnarnas aktivitet utifrån om utbildningsanordnaren registrerat examens- eller examensdelsprestationer 2025.

I Vipunens rapportbeskrivning: På grund av datasekretess visas antalen 1–4 som gäller personer som värdet "1–4" och antal större än 4 avrundas till närmaste siffra delbar med 3. Medeltalen beräknas med skyddade tal.

De responsmedeltal som ingår i lägesbilden har hämtats i mars 2026.

Som källmaterial för reflektionerna i lägesbilden har man använt till exempel arbetslivskommissionens besöksrapporter, eventuella utlåtanden om utkast till examensgrunder samt eventuella begäranden om omprövning av bedömningen av kunnande som studerande har lämnat in. Dessutom har man kunnat komplettera reflektionerna med arbetslivskommissionens medlemmars egna observationer.

Arbetslivskommissionens lägesbilder

Arbetslivskommissionernas webbplats och tidigare års lägesuppgifter och lägesbilder finns på Utbildningsstyrelsens webbplats: <https://www.oph.fi/sv/utbildning-och-examina/yrkesutbildning/arbetslivskommissioner>

Mer information

Sekretariatet för arbetslivskommissionerna,
arbetslivskommissioner@oph.fi

Työelämätoimikunnat
Arbetslivskommissioner

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN